

REPUBLIKA SRBIJA

RATEL

REGULATORNA AGENCIJA ZA
ELEKTRONSKE KOMUNIKACIJE
I POŠTANSKE USLUGE

PREGLED TRŽIŠTA EKSPRES I KURIRSKIH USLUGA U REPUBLICI SRBIJI

- TREĆI KVARTAL 2019. GODINE -

Kontinuiranom analizom kvartalnih izveštaja u datom pregledu tržišta, a koji obuhvata treći kvartal 2019. godine i daje prikaz uporednog pregleda trećeg kvartala (Q3) 2019 godine u odnosu na drugi kvartal (Q2) 2019. godine za za ekspres pošiljke u unutrašnjem i međunarodnom saobraćaju, kao i za kurirske usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju. Kako bi pregled tržišta pružio što bolji pregled, takođe su prikazani i uporedni podaci u odnosu na isti kvartal (Q3) prethodne 2018. godine. Obrađeni podaci odnose se na operatore koji su u posmatranom periodu bili aktivni na tržištu poštanskih usluga i koji su dostavili podatke u kvartalnim upitnicima. Ovo se posebno odnosi na podatke za kurirske usluge, jer broj aktivnih operatera, odnosno broj operatera koji dostavljaju podatke u kvartalnim izveštajima značajno varira iz kvartala u kvartal.

U tabelama koje slede, prikazani su podaci o ostvarenom obimu na tržištu ekspres i kurirskih usluga u 2018. godini (*Tabela 1, Tabela 2, Tabela 3*), u odnosu na koje se podaci porede iz kvartala za 2019. Godinu.

	Ekspres pošiljke UPS					Ukupno		Ukupan obim
	Pošiljke do 500 g		501 g-2 kg	2-10 kg	preko 10 kg	dokumenta	roba	
	dokumenta	roba						
Obim 2018	4.447.888	11.009.598	7.299.040	6.842.065	4.728.881	4.447.888	29.879.584	34.327.472
Učešće obima po masi	13	32	21	20	14	13	87	100

Tabela 1: Ukupan obim ekspres pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju u 2018. godini

	Ekspres pošiljke MPS											Ukupno		Ukupan obim	
	Pošiljke do 500 g				501 g -2 kg		2-10 kg		10-20 kg		preko 20 kg		polaz		dolaz
	polaz		dolaz		polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz					
	dokum.	roba	dokum.	roba											
Obim 2018	111.680	23.077	176.307	31.927	29.349	77.718	27.537	82.304	6.673	21.585	7.625	26.307	205.941	416.148	622.089
Učešće obima po masi	18	4	28	5	5	12	4	13	1	3	1	4	33	67	100

Tabela 2: Ukupan obim ekspres pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju u 2018. godini

	Ukupno
Ukupan obim 2018	198.558

Tabela 3: Ukupan broj pošiljaka koje su obavili operatori kurirskih usluga u 2018. godini

Ekspres pošiljke u unutrašnjem poštanskom saobraćaju (UPS)

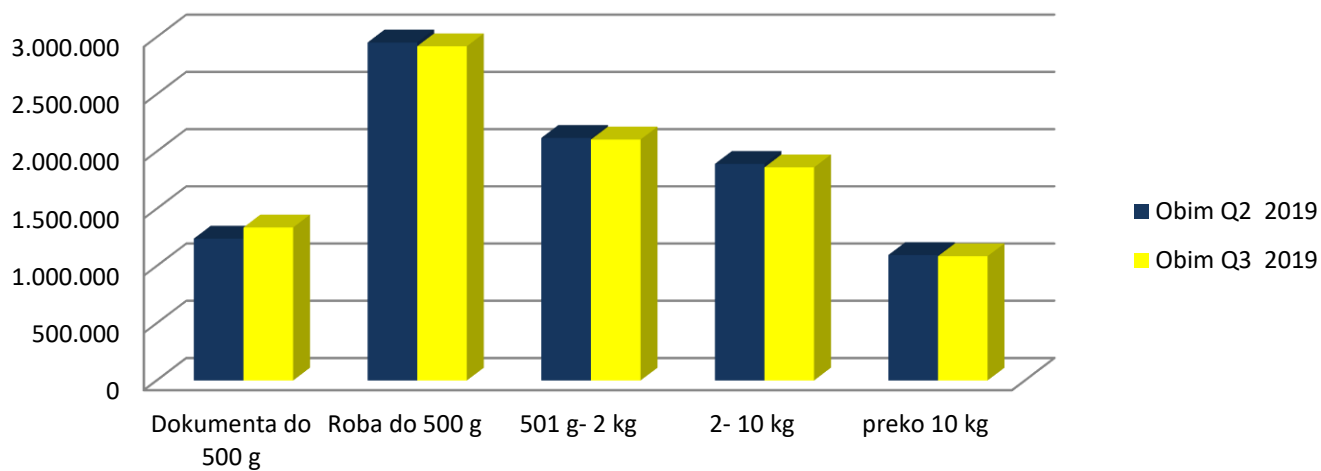
Za razliku od prethodnog izveštaja, u trećem kvartalu 2019. godine 14 poštanskih operatora obavljalo ekspres usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju (u prethodnom kvartalu 16). U nastavku je prikazan uporedni pregled trećeg kvartala (Q3) 2019. godine u odnosu na drugi kvartal (Q2) 2019. godine (*Tabela 4, Grafik 1*) koji se odnosi na tržište ekspres usluga u unutrašnjem poštanskom saobraćaju.

Kao što se može videti u datom prikazu, iz prezentovanih tabela i grafika za posmatrane kvartale, u trećem kvartalu 2019. godine zabeležen je porast obima ekspres pošiljaka koje sadrže dokumenta (oko 8%) u odnosu na drugi kvartal 2019. godine, dok su pošiljke koje se odnose na robu po svim stopama mase, zabeležile neznatan pad. Odnosno, kada se pogleda ukupan obim pošiljaka, primetan je neznatan porast u odnosu na drugi kvartal tekuće godine, pa možemo zaključiti da je obim ekspres pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju ostao isti u odnosu na prethodni kvartal.

	Ekspres pošiljke UPS - poređenje Q2 19/Q3 2019. godine					Ukupno ekspres pošiljaka		Ukupan obim
	Pošiljke do 500 g		501 g-2 kg	2-10 kg	preko 10 kg	Dokumenta	Roba	
	Dokumenta	Roba						
Ukupan obim Q2 2019	1.239.779	2.953.044	2.119.523	1.892.294	1.096.385	1.239.779	8.061.246	9.301.025
Ukupan obim Q3 2019	1.337.103	2.920.330	2.105.460	1.862.133	1.085.939	1.337.103	7.973.862	9.310.965
Stopa rasta/pada Q2/Q3 2019	8	-1	-1	-2	-1	8	-1	0

Tabela 4: Poređenje obima ekspres pošiljaka za Q2 2019/Q3 2019. godine u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

Ekspres pošiljke - UPS - poređenje Q2 2019. i Q3 2019. godine

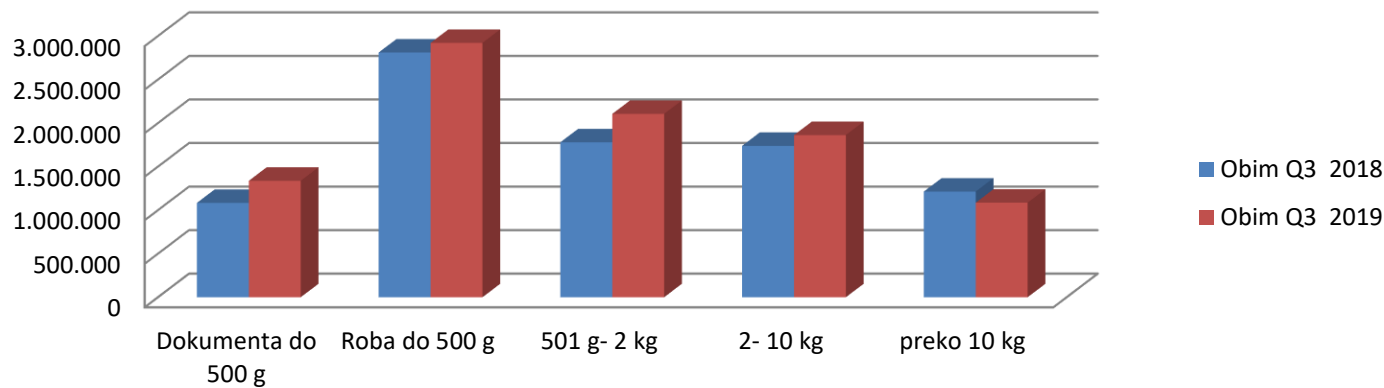
Grafik 1: Prikaz obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem saobraćaju za Q2 2019. i Q3 2019. godine

Pregled koji nam pruža kompatibilnije podatke o stanju na posmatranom tržištu vidi se u uporednom pregledu ukupnog obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju za isti kvartal (Q3) u 2018. i 2019. godini. U odnosu na isti kvartal 2018. godine, u trećem kvartalu 2019. godine zabeležen je porast obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem poštanskom saobraćaju od 8%. Zabeležen je značajan rast pošiljaka koje se odnose na dokumenta 23%, dok je rast pošiljaka koje sadrže robu u blažem porastu (6%). Najveći porast u odnosu na 2018. godinu, imaju pošiljke koje sadrže robu mase od 501g-2kg (18%), dok značajan pad beležimo u kategoriji roba mase preko 10 kg (-10%) (Tabela 5, Grafik 2).

	Ekspres pošiljke UPS - poređenje Q3 2018/2019					Ukupno ekspres pošiljaka		Ukupan obim
	Pošiljke do 500 g		501 g-2 kg	2-10 kg	preko 10 kg	Dokumenta	Roba	
	Dokumenta	Roba						
Q3 2018	1.083.158	2.809.949	1.778.993	1.738.227	1.213.005	1.083.158	7.540.174	8.623.332
Učešće obima po masi Q3 2018	13	33	21	20	14	13	87	100
Q3 2019	1.337.103	2.920.330	2.105.460	1.862.133	1.085.939	1.337.103	7.973.862	9.310.965
Učešće obima po masi Q3 2019	14	31	23	20	12	14	86	100
Stopa rasta/pada Q3 2018/2019	23	4	18	7	-10	23	6	8

Tabela 5: Poređenje obima ekspres pošiljaka u Q3 2018. i Q3 2019. godine u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

Ekspres pošiljke - UPS- poređenje Q3 2018/2019

Grafik 2: Prikaz obima ekspres pošiljaka u unutrašnjem saobraćaju u Q3 2018. i Q3 2019. godine

Ekspres pošiljke u međunarodnom poštanskom saobraćaju (MPS)

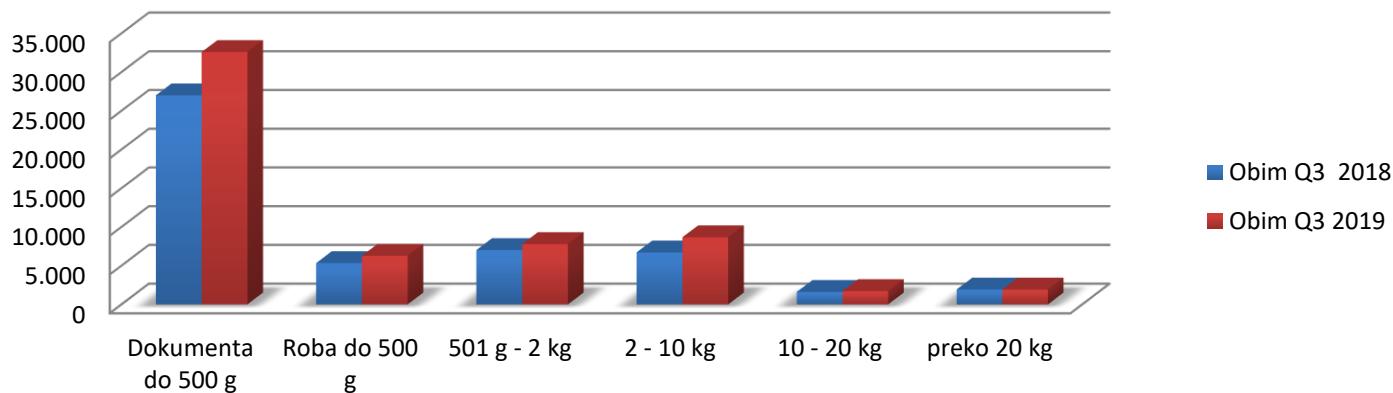
Kada posmatramo tržište ekspres pošiljaka u međunarodnom poštanskom saobraćaju, potrebno je napomenuti da je u trećem kvartalu 2019. godine osam poštanskih operatora obavljalo ekspres usluge u međunarodnom poštanskom saobraćaju. Za ovo tržište dat je uporedni prikaz trećeg kvartala(Q3) 2019. godine u odnosu na treći kvartal(Q3) 2018. godine (*Tabela 6, Grafik 3, Grafik 4*). Kao što se može videti u priloženoj tabeli, u trećem kvartalu 2019. godine zabeležen je ukupan rast obima pošiljaka od 11% u odnosu na treći kvartal 2018. godine, i to čak 19% pošiljaka u polazu, odnosno 7% pošiljaka u dolazu. Primetna je promena rasta pošiljaka posmatrano po stopama mase. Najveći rast zabeležen je kod pošiljaka koje sadrže robu u dolazu mase od 2kg do 10kg (29%).

Takođe, u odnosu na 2018. godinu, u trećem kvartalu 2019. godine primetan je porast obima pošiljaka kako u polazu (21%) tako i u dolazu (18%), koja sadrže dokumenta, što je razlika u odnosu na prethodne kvartalne preglede.

	Ekspres pošiljke MPS - Poređenje Q3 2018/2019												Ukupno		Ukupno pošiljaka
	0-500 grama				501 g-2 kg		2-10 kg		10-20 kg		preko 20 kg				
	polaz		dolaz		polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz	
	dokum.	roba	dokum.	roba											
Q3 2018	26.988	5.325	43.370	7.845	7.011	17.820	6.711	19.752	1.607	5.364	1.919	6.188	49.561	100.339	149.900
Učešće obima Q3 2018	18	4	29	5	5	12	4	13	1	4	1	4	33	67	100
Q3 2019	32.576	6.264	43.099	8.525	7.784	20.258	8.664	21.510	1.721	6.344	1.920	7.298	58.929	107.034	165.963
Učešće obima Q3 2019	20	4	26	5	5	12	5	13	1	4	1	4	36	64	100
Stopa rasta/pada (2018/2019)	21	18	-1	9	11	14	29	9	7	18	0	18	19	7	11

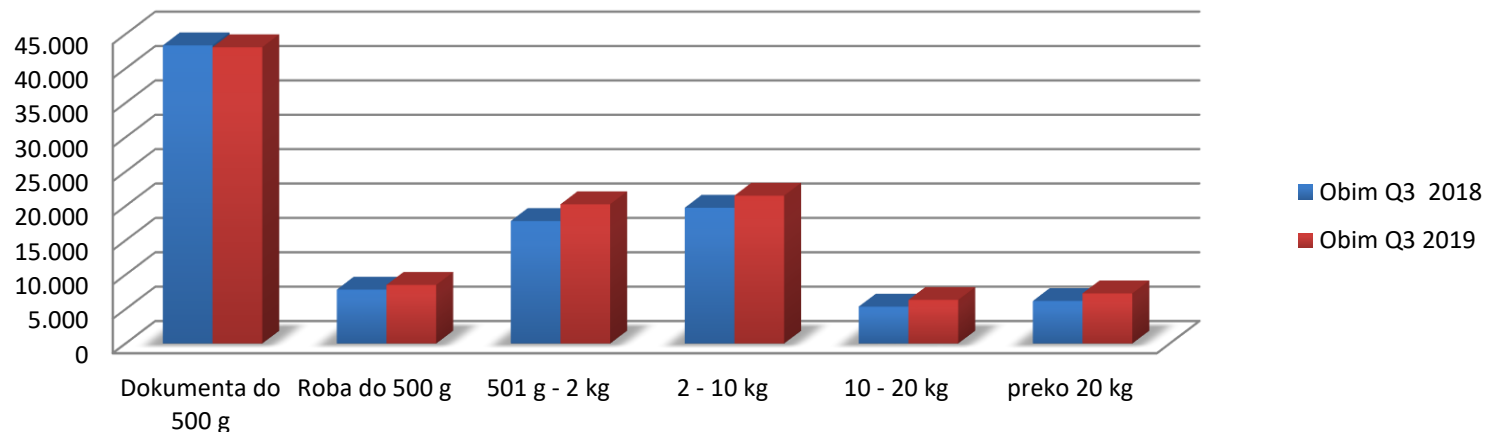
Tabela 6: Poređenje obima ekspres pošiljaka za Q3 2018/2019. godini u međunarodnom poštanskom saobraćaju

Ekspres pošiljke - MPS - pošiljke u polazu Q3 2018/2019

Grafik 3: Prikaz obima ekspres pošiljaka u polazu MPS za Q3 2018/2019 godine

Ekspres pošiljke - MPS - pošiljke u dolazu Q3 2018/2019

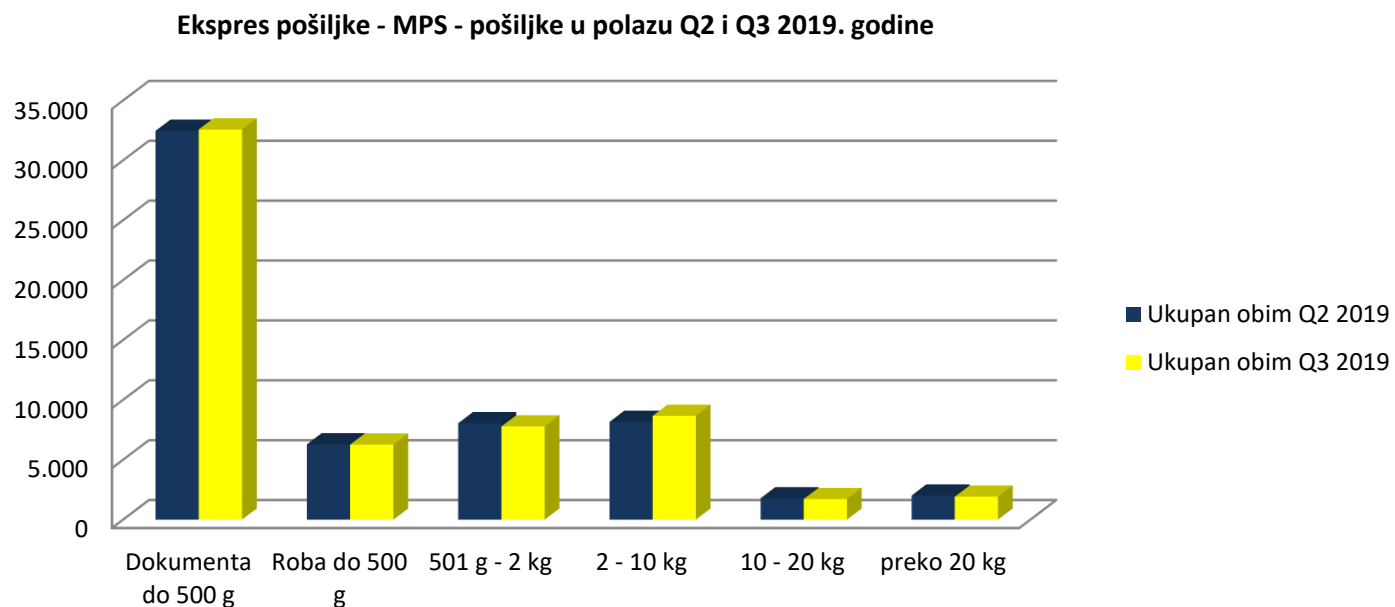
Grafik 4: Prikaz obima ekspres pošiljaka u dolazu MPS za Q3 2018/2019 godine

Za razliku od analize koja je posmatrala period Q3 2018. u odnosu na Q3 2019. godine, u ovom slučaju imamo drugačiju sliku kada posmatramo ostvareni obim pošiljaka u međunarodnom saobraćaju u trećem kvartalu 2019. godine u odnosu na drugi kvartal 2019 godine. U trećem kvartalu beležimo neznatan pad ukunog obima pošiljaka od -1%. Potrebno je istaći da je najveći pad primetan kod pošiljaka u polazu i to u stopi mase 501g-2kg(-3%), 10kg-20kg(-3%) i pošiljke preko 20kg(-5%). Značajan porast i to čak 12% zabeležen je u dolaznom saobraćaju za pošiljke stope mase od 10-20kg, kao i stope mase preko 20kg (5%), (Tabela 7, Grafik 5 i Grafik 6).

	Ekspres pošiljke MPS - Poređenje Q2/Q3 2019. godine											Ukupno		Ukupno pošiljaka	
	0-500 grama				501 g-2 kg		2-10 kg		10-20 kg		preko 20 kg		polaz		dolaz
	polaz		dolaz		polaz	dolaz	polaz	dolaz	polaz	dolaz					
	dokum.	roba	dokum.	roba											
Ukupan obim Q2 2019	32.465	6.284	44.851	8.877	8.052	20.004	8.161	21.639	1.781	5.650	2.013	6.945	58.756	107.966	166.722
Ukupan obim Q3 2019	32.576	6.264	43.099	8.525	7.784	20.058	8.664	21.510	1.721	6.344	1.920	7.298	58.929	107.034	165.963
Stopa rasta/pada Q2 2019/Q3 2019	0	0	-4	-4	-3	0	6	-1	-3	12	-5	5	0	-1	-1

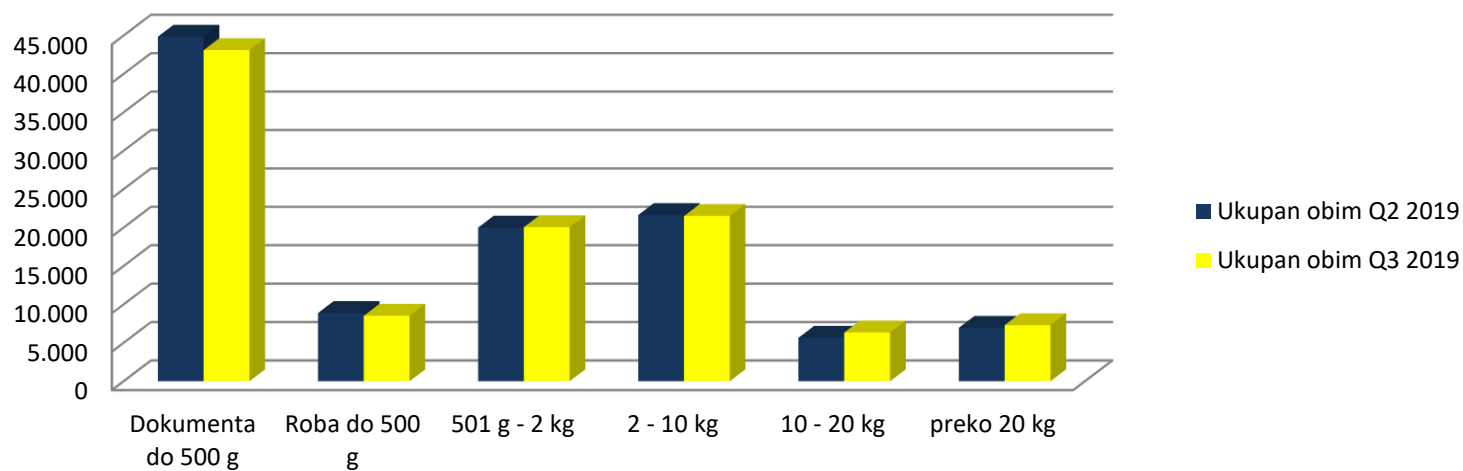
Tabela 7: Poređenje obima ekspres pošiljaka u Q2 2019 i Q3 2019. godine u međunarodnom poštanskom saobraćaju

U dijagramima koji slede dat je uporedni prikaz ukupnog broja pošiljaka za treći kvartal 2019. godine u odnosu na drugi kvartal 2019. godine, i to zasebno za pošiljke u polazu i dolazu.

Grafik 5: Prikaz obima ekspres pošiljaka u polazu u međunarodnom saobraćaju u Q2 2019. i Q3 2019. godine

Ekspres pošiljke - MPS - pošiljke u dolazu Q2 2019 i Q3 2019. godine

Grafik 6: Prikaz obima ekspres pošiljaka u dolazu u međunarodnom saobraćaju u Q2 2019. i Q3 2019. godine

Kurirske usluge u unutrašnjem poštanskom saobraćaju

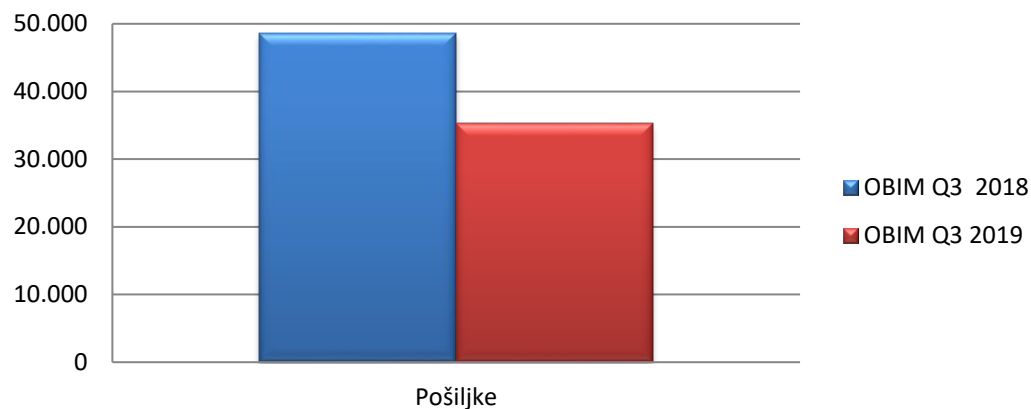
Što se tiče tržišta kurirskih usluga, a na osnovu dostavljenih podataka za treći kvartal 2019. godine, utvrđeno je da je 20 operatora obavljalo kurirske usluge. Ponovo je neophodno naglasiti da broj kurirskih operatora koji su aktivni na tržištu, kao i broj operatora koji dostavljaju kvartalne izveštaje, značajno varira iz kvartala u kvartal. S tim u vezi, u pregledu je dat uporedni prikaz trećeg kvartala (Q3) 2018. godine u odnosu na treći kvartal (Q3) 2019. godine (*Tabela 8, Grafik 7*).

U trećem kvartalu tekuće 2019. godine zabeležen je pad obima u odnosu na treći kvartal 2018. godine i to od čak 27,3%, što nam pokazuje da je nastavljen trend pada ove usluge, a kao što smo napomenuli, delimično učešće u padu obima može se pripisati i promenjivom odzivu operatora koji dostavljaju kvartalne izveštaje.

	Pošiljke
OBIM Q3 2018	48.564
OBIM Q3 2019	35.299
Stopa rasta/pada Q3 2018/Q3 2019	-27,3

Tabela 8: Poređenje obima pošiljaka kurirskih operatora za Q3 2018/2019. Godine

Operatori kurirskih usluga - poređenje Q3 2018 i Q3 2019. godine

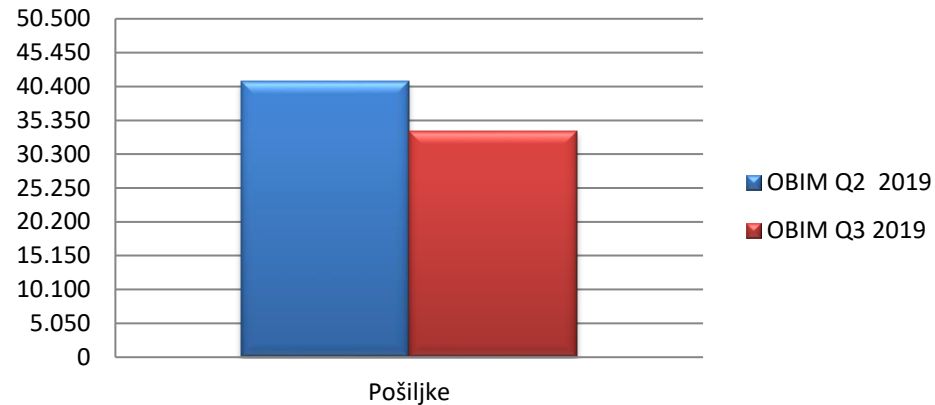
Grafik 7: Prikaz obima pošiljaka kurirskih operatora za Q3 2018/2019 godine

Posmatrajući analizu koja se odnosi na uporedni pregled trećeg kvartala (Q3) 2019. godine u odnosu na drugi kvartal (Q2)2019. godine, takođe se beleži pad broja pošiljaka od 17,9%. Možemo konstatovati da je manji pad zabeležen kada poredimo treći kvartal 2019. godine u odnosu na drugi kvartal 2019 godine, nego što je to slučaj kada posmatramo Q3 2019. u odnosu na Q3 2018. (*Tabela 9, Grafik 8*).

	UKUPNO
OBIM Q2 2019	41.139
OBIM Q3 2019	33.775
Stopa rasta/pada Q1 2018/Q1 2019	-17,9

Tabela 9: Poređenje obima pošiljaka kurirskih operatora u Q2 2019 i Q3 2019. godine

Operatori kurirskih usluga - poređenje Q2 2019 i Q3 2019. godine

Grafik 8: Prikaz obima pošiljaka kurirskih operatora u Q2 2019. i Q3 2019 . godine

Analiziranjem podataka trećeg kvartala tekuće 2019. godine, možemo konstatovati da je obim ekspres pošiljaka u domaćem saobraćaju na nivou drugog kvartala 2019 godine, dok je zabeležen rast obima pošiljaka od 8% kada posmatramo treći kvartal 2019. godine u odnosu na treći kvartal 2018. godine.

Što se tiče pregleda podataka u međunarodnom poštanskom saobraćaju, imamo sličnu situaciju, odnosno evidentiran je neznan pad (-1%) u odnosu na drugi kvartal 2019. godine, dok je u odnosu na treći kvartal 2018 godine zabeležen porast (11%). Takođe, i u prvom kvartalu 2019. godine zabeležen je značajan pad obima kurirskih usluga u odnosu na četvrti kvartal 2018. godine, kao i u odnosu na prvi kvartal 2018. godine, tako da će biti interesantno pratiti da li će trend smanjenja biti nastavljen i u narednom periodu.